Gemeente Haarlem

Collegebesluit

Onderwerp Overeenkomst Airbnb inzake toeristenbelasting	
Nummer	2020/962266
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.2 Economie, toerisme en cultuur
Afdeling	ECDW
Auteur	Gansewinkel, I. van
Telefoonnummer	023-5114824
Email	ivangansewinkel@haarlem.nl
Kernboodschap	Er staan circa 1000 adressen in Haarlem op Airbnb waar particuliere vakantie-verhuur plaatsvindt. Voor al deze overnachtingen geldt dat toeristenbelasting afgedragen moet worden. Dit is een bewerkelijk proces. Omdat verreweg de meeste overnachtingen via het platform Airbnb tot stand komen is het wenselijk om een overeenkomst aan te gaan met Airbnb. Hierdoor wordt het mogelijk dat particuliere vakantieverhuurders rechtstreeks via dit platform toeristenbelasting afdragen. Dit leidt tot meer inkomsten uit toeristenbelasting, wat in lijn is met de Programmabegroting 2020-2024. Daarnaast sluit het aan op de ambitie uit het hotelbeleid om te zorgen voor een meer gelijk speelveld t.o.v. de hoteliers. Haarlem is de eerste gemeente na Amsterdam die een dergelijke overeenkomst sluit met Airbnb. Hierin is geregeld dat het platform Airbnb de toeristenbelasting rechtstreeks bij de particuliere vakantieverhuurders int en afdraagt aan Cocensus, de uitvoeringsorganisatie voor gemeentelijke belastingen in Haarlem. Hierdoor ontkomt niemand die via Airbnb verhuurt aan betaling. Deze werkwijze is in Amsterdam succesvol gebleken en maakt het niet alleen voor de gemeente en Cocensus maar ook voor de verhuurders gemakkelijker. De afgelopen jaren kwamen er van de Haarlemse hoteliers, KHN en politiek steeds vaker kritische vragen over particuliere vakantieverhuur, in het bijzonder over het platform Airbnb. Om meer grip te krijgen op de omvang van deze vorm van logies, is in 2019 de Huisvestingsverordening aangepast. Hierin is opgenomen dat een eigenaar maximaal 30 dagen per kalenderjaar zijn woning mag verhuren aan niet meer dan 6 personen (waarvan 4 volwassenen) en dat een meldingsplicht geldt. De volgende stap is de aanpak met betrekking tot de toeristenbelasting. In de huidige situatie moeten particuliere vakantieverhuurders zelf aangifte doen bij Cocensus, wat in de praktijk veelal niet gebeurt. Cocensus kan het verkrijgen van informatie over de individuele verhuurders bij de platforms niet afdwingen,

	waardoor het lastig is om de toeristenbelasting op te leggen en iedereen te betrekken in de heffing. Daardoor loopt de gemeente inkomsten mis en is er sprake van oneerlijke concurrentie. De nieuwe overeenkomst maakt hier een einde aan.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter kennisgeving naar de commissie ontwikkeling. Dit gelet op de grote belangstelling die verschillende partijen hebben getoond voor deze overeenkomst met Airbnb.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 17 november 2020	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. In te stemmen met een op voordracht van Haarlem door Cocensus te sluiten overeenkomst met Airbnb (zie bijlage 1, geheim) inzake toeristenbelasting; 2. ten aanzien van bijgevoegde overeenkomst (bijlage 1) geheimhouding op te leggen aan de commissie op grond van artikel 86 Gemeentewet, vanwege de bescherming van de economische of financiële belangen van de gemeente alsmede het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur. De geheimhouding wordt opgelegd voor onbepaalde duur. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

De afgelopen jaren kwamen er van de Haarlemse hoteliers, KHN en politiek steeds vaker kritische vragen over particuliere vakantieverhuur, in het bijzonder over het platform Airbnb. Om meer grip te krijgen op de omvang van deze vorm van logies, is in 2019 de Huisvestingsverordening aangepast. Hierin is opgenomen dat een eigenaar maximaal 30 dagen per kalenderjaar zijn woning mag verhuren aan niet meer dan 6 personen (waarvan 4 volwassenen) en dat een meldingsplicht geldt.

De volgende stap is de aanpak met betrekking tot de toeristenbelasting. In de huidige situatie moeten particuliere vakantieverhuurders zelf aangifte doen bij Cocensus, wat in de praktijk veelal niet gebeurt. Cocensus kan het verkrijgen van informatie over de individuele verhuurders bij de platforms niet afdwingen, waardoor het lastig is om de toeristenbelasting op te leggen en iedereen

te betrekken in de heffing. Daardoor loopt de gemeente inkomsten mis en is er sprake van oneerlijke concurrentie. De nieuwe overeenkomst maakt hier een einde aan.

2. Besluitpunt college

Het college van burgemeesters en wethouders besluit:

1. in te stemmen met een op voordracht van Haarlem door Cocensus te sluiten overeenkomst met Airbnb (zie bijlage 1, geheim) inzake toeristenbelasting;
2. ten aanzien van bijgevoegde overeenkomst (bijlage 1) geheimhouding op te leggen aan de commissie op grond van artikel 86 Gemeentewet, vanwege de bescherming van de economische of financiële belangen van de gemeente alsmede het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur. De geheimhouding wordt opgelegd voor onbepaalde duur.

3. Beoogd resultaat

Alle particuliere vakantieverhuurders die adverteren via het Airbnb dragen toeristenbelasting af via dit platform. Dit leidt tot meer inkomsten uit toeristenbelasting, wat in lijn is met de hoger geraamde inkomsten uit toeristenbelasting in de Programmabegroting 2020-2024. Daarnaast sluit het aan op de ambitie uit het hotelbeleid om te zorgen voor een meer gelijk speelveld t.o.v. de hoteliers.

4. Argumenten

1. Dit besluit leidt tot een grotere kans van realisering van de hoger geraamde inkomsten uit toeristenbelasting

Cocensus heeft geconstateerd dat een groot deel van de particuliere vakantieverhuurders die adverteren op Airbnb geen toeristenbelasting afdragen. In de huidige situatie moeten verhuurders zelf aangifte doen bij Cocensus, wat in de praktijk veelal niet gebeurt. Platforms als Airbnb zijn zelf niet belastingplichtig en zijn ook niet verplicht om informatie te verschaffen over verhuurders die gebruik maken van hun platform. Het is dan ook, ondanks intensief recherchewerk, onmogelijk gebleken om alle verhuurders in de toeristenbelasting te betrekken. Door de toeristenbelasting rechtstreeks via Airbnb te innen, ontkomen verhuurders via dit platform niet meer aan betaling. Bij de verhoging van de raming opbrengst toeristenbelasting in de Programmabegroting 2020-2024 is met opbrengsten uit particuliere vakantieverhuur rekening gehouden. Als gevolg van het afsluiten van deze overeenkomst met Airbnb kan de hogere opbrengstraming naar verwachting gerealiseerd worden. Het is op voorhand niet in te schatten wat het financiële effect van deze overeenkomst zal zijn. Op basis van ervaring zullen we, indien nodig, de begroting bijstellen.

2. Het zorgt voor een meer gelijk speelveld voor logiesaanbieders
Het is de wens om een 'gelijk speelveld' (level playing field) te creëren voor logiesaanbieders. Er is geconstateerd dat particuliere vakantieverhuurders, vaak geen toeristenbelasting afdragen. Daarmee hebben ze een concurrentievoordeel ten opzichte van onder andere hotels en B&B's die wel aangifte toeristenbelasting doen.

3. Het besluit past bij de ambities uit het Hotelbeleid Haarlem
In het hotelbeleid staat onder andere de doelstelling om grip te krijgen op particuliere vakantieverhuur. De omvang is de laatste jaren flink toegenomen en de particuliere vakantieverhuur voorziet inmiddels structureel in een behoorlijk deel van de overnachtingen. Deze overeenkomst met Airbnb helpt de gemeente om meer zicht te krijgen op de omvang van dit platform op de Haarlemse verblijfsaccommodatiemarkt.

4. Inning toeristenbelasting via Airbnb zorgt voor minder administratieve lasten
De inning van toeristenbelasting bij particuliere vakantieverhuurders is arbeidsintensief voor Cocensus omdat ze te maken hebben met veel aanbieders waarvan een groot deel niet in beeld is een veelvuldig wisselt. Met deze overeenkomst wordt dit probleem voor het grootste platform Airbnb opgelost. Maar ook voor de verhuurders is het eenvoudiger omdat ze geen aangifte toeristenbelasting hoeven te doen (indien ze alleen via Airbnb verhuren). Daarnaast is het voor verhuurders fijn dat ze niet de ontvangen toeristenbelasting hoeven te reserveren tot het moment van aangifte.

5. Er is veel draagvlak voor een overeenkomst met Airbnb inzake toeristenbelasting
Haarlemse hoteliers en de KHN hebben regelmatig geagendeerd dat ze willen dat er duidelijke afspraken worden gemaakt met platforms zoals Airbnb. En ook in het politieke debat werd die wens uitgesproken. Daarnaast is de inning via Airbnb vele malen efficiënter voor Cocensus en zorgt het voor meer inkomsten uit toeristenbelasting voor de gemeente.

6. Dit besluit zet Haarlem positief op de kaart
Airbnb is circa zes jaar geleden een overeenkomst aangegaan met Amsterdam. Er zijn vooralsnog geen andere gemeenten in Nederland die er in geslaagd zijn om Airbnb de toeristenbelasting te laten innen. Dit laat zien dat Haarlem de hoteliers serieus neemt en een mooie stap heeft gezet om grip te krijgen op particuliere vakantieverhuur.

7. Geheimhouding van de overeenkomst is een voorwaarde van Airbnb
Airbnb is, net zoals in Amsterdam, alleen bereid deze overeenkomst aan te gaan onder geheimhouding. Op grond van artikel 86 van de Gemeentewet legt het college geheimhouding op de bij dit besluit behorende bijlage aan de commissie, vanwege de bescherming van de economische of financiële belangen van de gemeente alsmede het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van

derden, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur. Openbaarmaking van de informatie benadeelt Airbnb onevenredig, omdat het concurrentiegevoelige informatie betreft. Concurrenten worden door de openbaarmaking onevenredig bevoordeeld. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel wegen wij hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.
De geheimhouding is opgelegd voor onbepaalde duur, immers ook nadat de overeenkomst zou zijn geëindigd is het voor Airbnb nog steeds niet wenselijk dat de bedrijfsgegevens openbaar worden gemaakt.

5. Risico's en kanttekeningen

1. De overeenkomst met Airbnb beperkt zich tot de toeristenbelasting
Vanwege privacyredenen heeft de overeenkomst uitsluitend betrekking op het innen en afdragen van toeristenbelasting. Voor het college en Cocensus was dit de voornaamste wens om te regelen in een overeenkomst met Airbnb.

2. Wijzigingen van tarief(stelsel) en vrijstellingen moeten worden afgestemd met Airbnb
De overeenkomst met Airbnb is voor onbepaalde tijd tot wederopzegging. Het is mogelijk om tarieven voor toeristenbelasting en vrijstellingen te wijzigen. Ook het veranderen van een vast bedrag aan toeristenbelasting naar een percentage behoort tot de mogelijkheden. Airbnb hanteert een acceptabele termijn voor het doorvoeren van dergelijke wijzigingen.
Kanttekening is dat de toeristenbelasting wordt geïnd op het moment van boeken en niet op het moment van overnachten. Het kan dus gebeuren dat gasten het oude tarief betalen als ze ruim van tevoren hebben geboekt. Dit kan worden opgelost door te werken met tarieven en vrijstellingen die voor een langere periode zijn vastgelegd en door wijzigingen zo mogelijk een jaar van tevoren aan te kondigen. Deze wens bestaat ook vanuit de hoteliers.

3. Gegevenslevering door Airbnb wordt beperkt door privacy
Privacy speelt een grote rol bij het delen van gegevens door Airbnb. De gemeente is daarom afhankelijk van de informatie die Airbnb mag delen. Ondanks deze beperking is er vertrouwen in de samenwerking met Airbnb, mede gezien de positieve ervaring die de Gemeente Amsterdam heeft met een vergelijkbare overeenkomst.

4. Ook andere platforms benaderen
Als gemeente streven we naar een gelijk speelveld voor aanbieders van verblijfsaccommodaties. Airbnb is niet het enige platform voor particuliere vakantieverhuurders. Dit betekent dat we de intentie hebben om ook met andere platforms voor particuliere vakantieverhuur (zoals Booking.com) in gesprek te gaan om afspraken te maken.

6. Uitvoering
Er wordt een afspraak ingepland waarbij Cocensus en Airbnb de overeenkomst gaan ondertekenen. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1 januari 2021 wat wil zeggen dat Airbnb per die datum de toeristenbelasting int namens de verhuurders en afdraagt aan Cocensus. Airbnb zal hun hosts informeren over de nieuwe werkwijze omtrent toeristenbelasting. En de gemeente zet deze informatie op de gemeentelijke website op de landingspagina over particuliere vakantieverhuur. Daarnaast wordt gezamenlijk een persbericht opgesteld om bekendheid te geven aan de samenwerking tussen Airbnb en Haarlem. De hoteliers en KHN worden apart geïnformeerd (indien mogelijk via het hoteloverleg) omdat zij de gemeente hebben verzocht om te komen tot een overeenkomst met Airbnb.

7. Bijlage
Bijlage 1: Overeenkomst inzake de vrijwillige heffing en inning van toeristenbelasting in Haarlem (geheim)